

Impuls Omgevingsveiligheid 2020

- 1. Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo)**
- 2. Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen (PGS)**
- 3. Kennisinfrastructuur en expertisenetwerk**
- 4. Lokaal Externe veiligheidsbeleid**
- 5. Modernisering Omgevingsveiligheid (MOV)**
- 6. Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten**

Managementsamenvatting

In juni 2019 is tussen betrokken partijen overeenstemming bereikt over gezamenlijke inspanningen en de inzet van de nu nog IOV-middelen na afloop van het Programma Impuls Omgevingsveiligheid.

Het jaar 2020 is aangemerkt als een overgangsjaar waarin de transitie wordt gemaakt. Dat betekent een compacter jaarplan maar wel gezamenlijk overleg over deelprogramma's.

Het programma bestaat uit zes deelprogramma's:

1. Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo);
2. Publicatierreeks gevaarlijke stoffen (PGS);
3. Kennisinstructuur en expertisenetwerk;
4. Lokaal externe veiligheidsbeleid;
5. Modernisering Omgevingsveiligheid ;
6. Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten.

Daarnaast was onderdeel van de overeenstemming in juni 2019 dat lenW aangeeft in 2020 een cluster van activiteiten uit te zullen voeren gelinkt aan Omgevingsveiligheid in de breedte en waarbij soms sprake is van een andere governance en andere stakeholders betrokken bij besluitvorming over programmering en inzet van middelen. Met die activiteiten is een budget van € 1.200.000 gemoeid en maken geen deel uit van het jaarplan 2020.

De activiteiten van de deelprogramma's met het beschikbare budget staan in de onderstaande tabel. In bijlage 1 is de governance van het IOV-programma beschreven.

In de onderstaande tabel zijn de budgetten IOV 2020 per deelprogramma opgenomen. In de hoofdstukken zijn deze verder onderverdeeld.

De betekenis van * in deze tabel: dit budget is niet opgenomen in het totaal van DP1 Brzo, omdat deze bijdrage van de provincies komt, aanvullend aan de IOV middelen. De betekenis van ** in deze tabel: de verdeling van de kosten over de decentrale overheden en het Rijk van DP3 wijkt af van de eerdere budgettoekenning. In DP5 wordt dit opgelost.

Noot bij *** : Het ministerie van lenW is trekker van deelprogramma 6 "Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten". De voor het deelprogramma gereserveerde middelen zijn via de decentralisatie uitkering ondergebracht bij PZH vanwege de mogelijke inzet van de middelen tbv OD's en VR's.

De toedeling van de middelen aan partijen is opgenomen in Hoofdstuk 7. Daar is ook is een passage opgenomen ter duiding van IOV als decentralisatieuitkering.

Deelprogramma's	Decentraal	Rijk
Deelprogramma 1 BRZO		
1. Projecten		
Nieuwe instrumenten, monitoring, opleidingen enz.	€ 1.360.000	
2. Gemeenschappelijke inspectieruimte		
GIR	€ 810.000	
3. Coördinatie BRZO		
Landelijk coördinatie 6 BRZO-OD's (bijdrage provincies) *	€ 510.000	
Landelijke coördinatie BRZO-VR's	€ 180.000	
Bureau BRZO+		€ 650.000
TOTAAL Deelprogramma 1 BRZO	€ 2.350.000	€ 650.000
Deelprogramma 2 PGS		
PGS Beheersorganisatie NEN		€ 1.000.000
Decentrale overheden	€ 500.000	
TOTAAL Deelprogramma PGS	€ 500.000	€ 1.000.000
Deelprogramma 3 Kennisinfrastructuur en expertisenetwerk**	Decentraal	Rijk
1. Visie kennisinfrastructuur omgevingsveiligheid		€ 30.000
2. Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk		
Landelijk expertisenetwerk: formatie bij OD's	€ 440.000	
Voorzitter Landelijk platform veilige leefomgeving	€ 50.000	
Ontwerp Veilige Omgeving: RO-netwerk	€ 75.000	
3. Bereikbaarheid informatie en documenten		
Kennisportalen Relevant en Ontwerp veilige omgeving	€ 200.000	
Vraagbaak externe veiligheid en landelijk congres Relevant	€ 35.000	
4. Kennis en vaardigheden		
Trainingen omgevingsveiligheid	€ 110.000	
Kennistafel (vier stuks)		€ 60.000
TOTAAL Deelprogramma Kennisinfrastructuur	€ 910.000	€ 90.000
Deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid		
Uitvoering wettelijke taken veiligheidsregio's	€ 1.886.000	€ -
Uitvoering wettelijke taken omgevingsdiensten	€ 3.814.000	€ -
TOTAAL Deelprogramma Lokaal EV-beleid	€ 5.700.000	€ -
Deelprogramma 5 Modernisering omgevingsveiligheidsbeleid		
1. Datainfrastructuur		
Beheer huidige RRGs	€ 325.000	
REV bouw, onderzoek, implementatie, testen en afstemmen		€ 475.000
2. Bepalen en tijdelijk opslaan aandachtsgebieden		
Aandachtsgebieden niet-SEVESO		€ 500.000
Tijdelijke opslag resultaten aandachtgebieden REV	€ 150.000	
3. Bevorderen kennis, vaardigheden en samenwerking		
Instrumenten uitleg systeem en communicatie over risico's		€ 100.000
Invulling aandachtsgebieden in de praktijk		€ 125.000
Kennistafel, cursussen en trainingen (icm DP 3)	€ 15.000	€ 110.000
TOTAAL Deelprogramma MOV	€ 490.000	€ 1.310.000
Deelprogramma 6 Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten***		
Vormgeving governance vervolgprogramma	€ 100.000	
Aandachtsgebieden Brzo-bedrijven	€ 200.000	
Aandachtsgebieden Bevi-bedrijven	€ 400.000	
Zaaksystemen omgevingsdiensten	€ reserve	
Veilige energietransitie / ZZS	€ reserve	
Reservebudget voor later ingediende prioriteiten	€ 800.000	
TOTAAL Ontwikkelprogramma***	€ 1.500.000	
Omgevingsveiligheid breed	Decentraal	Rijk
Deelprogramma 7 Omgevingsveiligheid breed	0	€ 1.200.000
Secretariaat 2020 plus verankering bij VNG	€ 300.000	€ 0

Inhoud	
Managementsamenvatting	2
Deelprogramma 1 Besluit Risico Zware Ongevallen (Brzo).....	5
1.1 Activiteiten deelprogramma BRZO	5
1.2 Financieel overzicht	8
Deelprogramma 2 Publicatiereeks gevaarlijke stoffen PGS.....	9
2.1 Activiteiten deelprogramma PGS door beheersorganisatie NEN.....	9
2.2 Activiteiten deelprogramma PGS door de decentrale overheden	11
2.3 Financieel overzicht	11
Deelprogramma 3 Kennisinfrastructuur en expertisenetwerk	12
3.1 Activiteiten deelprogramma Kennisinfrastructuur en expertise netwerk.....	12
3.2 Financieel overzicht	14
Deelprogramma 4 Lokaal EV beleid	15
4.1 Activiteiten deelprogramma Lokaal EV-beleid	15
4.2 Financieel overzicht	16
Deelprogramma 5 Modernisering Omgevingsveiligheid	17
5.1 Zachte landing Omgevingsveiligheidsbeleid	17
5.2 Financieel overzicht	19
Deelprogramma 6 Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten omgevingsveiligheid	20
6.1 Aanpak 2020	20
Prioriteit I Vormgeving governance clusters meerjarenprogramma vanaf 2021	20
Prioriteit II Aandachtsgebieden omgevingsveiligheid	20
6.2 Financieel overzicht	22
7 Toedeling middelen aan partijen	23
Overboeking Provinciefonds en afdracht btw	23
Secretariaat	23
IOV in context decentralisatieuitkeringen	23
Bijlage 1 Governance programma IOV 2020	24
Bijlage 2 Activiteiten bureau BRZO+ en de coördinatiepunten	25
Bijlage 3 Planning per PGS	26

Deelprogramma 1 Besluit Risico Zware Ongevallen (Brzo)

Inleiding

Van de 29 omgevingsdiensten (OD's) zijn zes OD's aangewezen als specialistische diensten voor de uitvoering van de VTH-taken bij bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015) en de bedrijven die vallen onder categorie 4 van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE-4). Ook de 25 veiligheidsregio's hebben de uitvoering georganiseerd voor de genoemde bedrijven, waardoor de werkgebieden van de OD's en de veiligheidsregio's geografisch nagenoeg gelijk zijn. Voorts wordt door de veiligheidsregio's en de zes omgevingsdiensten op gebied van Brzo samen gewerkt met hun andere partners in het samenwerkingsverband BRZO+. De in dit deelprogramma beschreven activiteiten en de ondersteuning daarvan hebben alleen betrekking op Bureau BRZO+, de Brzo-OD's en de Brzo-VR's en niet op ISZW en UvW.

In het kader van de besluitvorming over de structurele financiering van de omgevingsveiligheid is voor dit deelprogramma de afspraak gemaakt dat de kosten verbonden aan de coördinatie tussen de regio's van de Brzo omgevingsdiensten en de veiligheidsregio's, meer voor eigen rekening komen van de opdrachtgevers van de omgevingsdiensten en de veiligheidsregio's. Ten tijden van het opstellen van dit deelprogramma, heeft nog geen formele bestuurlijke besluitvorming plaats gevonden door de provincies over het ter beschikking stellen van een coördinatiebudget. Wel is voor de zomer tussen IPO, VNG en IenW overeenstemming bereikt over die lijn. Aangezien inmiddels duidelijk is dat ambtelijk hierover positief zal worden geadviseerd naar de provinciale bestuurders, is in dit programma rekening gehouden met de coördinatie bijdrage van de provincies. Besluitvorming over een bijdrage voor de coördinatie van de opdrachtgevers van de veiligheidsregio's vindt waarschijnlijk in 2020 plaats.

Doel Programma omgevingsveiligheid Brzo 2020

Een (versterkte) gecoördineerde VTH-uitvoering en monitoring bij Brzo en RIE-4-bedrijven zodat er een geborgde omgevingsveiligheid situatie is bij deze bedrijven. De komende periode zullen er verdere stappen gezet worden in de richting van een versterkte integrale uitvoering tussen de zes Brzo-omgevingsdiensten, VR's en andere Brzo-partners via het samenwerkingsverband BRZO+. De 'één overheid gedachte' wordt hiermee verder vormgegeven. Waar mogelijk zal dit programma een bijdrage leveren aan het programma DV 2030, Safety Delta Nederland en aan de ambities van de staatssecretarissen van (IenW) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) om de leefomgeving schoner, gezonder en leefbaarder te maken.

Onderstaande activiteiten leveren een bijdrage aan de realisatie van het doel van dit programma.

1.1 Activiteiten deelprogramma Brzo

De uitvoering van het deelprogramma 1 Brzo is verdeeld in de volgende onderdelen:

1. Projecten
2. Gemeenschappelijke inspectieruimte (beheer en ontwikkeling nieuwe GIR)
3. Coördinatie- en beheertaken

1.1.1 Projecten

De projecten zijn geclusterd rondom vier sporen:

- a. Nieuwe instrumenten en actualisatie van bestaande instrumenten
- b. Monitoring en communicatie
- c. Kennis en opleidingen
- d. Nieuwe inhoud

De meeste projecten zijn lopende projecten dan wel een vervolg van een eerder opgestart project. Indien het een nieuw project betreft dan is dat in het onderstaande expliciet verwoord.

a. Nieuwe instrumenten/actualisatie bestaande instrumenten

Binnen dit spoor vallen projecten die zich richten op het ontwikkelen van nieuwe of het actualiseren van bestaande instrumenten, methodes en hulpmiddelen om het gezamenlijke toezicht en handhaving verder te verbeteren.

Activiteiten

- De implementatie van de geactualiseerde inspectiemethodiek landelijke benadering risico bedrijven (LBR). Dat is de opvolger van het huidige methodiek NIM.
- De actualisatie van de Landelijke Handhavingsstrategie Brzo, op basis van de evaluatie die in 2019 is uitgevoerd.
- Aanpak achterblijvende bedrijven; de ontwikkeling van een landelijke aanpak voor de groep bedrijven die structureel blijven overtreden.
- Concernbenadering Brzo toezicht. Brzo bedrijven die in Nederland meerdere vestigingen hebben, één veiligheidsbeheersysteem en in meerdere regio's werkzaam zijn, komen in

aanmerking voor een eenduidige en effectieve concernaanpak vanuit de Brzo toezicht partners. De eerste pilots zijn in 2019 geëvalueerd. In 2020 zal deze aanpak worden doorontwikkeld bij drie bedrijven.

- Veiligheidscultuur. In 2018 is een 'inschattingsinstrument veiligheidscultuur' ontwikkeld dat gebruikt wordt om de veiligheidscultuur in te schatten van de Brzo-bedrijven. Dit instrument wordt thans geëvalueerd en zal in 2020 worden doorontwikkeld.
- Melden ongewone voorvallen. Inzet OD's dat meer bedrijven hun ongewone voorvallen melden. Zorgdragen voor eenduidige registratie en analyse van de ongewone voorvallen. Samenwerking/afstemming met ILT hierover.

b. Monitoring en communicatie

Monitoring heeft een toegevoegde waarde voor het Brzo-toezicht, namelijk het volgen van trends, het rapporteren van het naleefgedrag, de bijsturing door de verantwoordelijke ministeries en de controle hierop door de Tweede Kamer. Sinds 2014 wordt de "Monitor Naleving en handhaving Brzo-bedrijven" als onderdeel van de 'Staat van de Veiligheid' aangeboden aan de Tweede Kamer.

Maandelijks wordt managementinformatie genereerd die inzicht geeft over het actuele Brzo-bedrijvenbestand, de uitvoering en rapportages van de Brzo-inspecties, ingezette handhaving en de deelname van de toezichthouders.

Activiteiten

- Bijdrage leveren aan de BRZO+ monitor en Staat van de Veiligheid van het ministerie van IenW.
- De Staat van de Veiligheid/BRZO+ monitor wordt doorontwikkeld. Hierbij denkt het ministerie aan het ontwikkelen van prestatie-indicatoren en het benoemen van parameters om meer en breder inzicht te geven in de veiligheid bij Brzo-bedrijven. Vanuit de BRZO+ partners zal een bijdrage worden geleverd.
- De zes Brzo omgevingsdiensten hebben een methodiek ontwikkeld voor het op uniforme wijze realiseren van een meerjarige actualiseringsprogramma voor vergunningverlening. Daarvoor is een platform opgericht. De voorzitter van het platform programmatisch actualiseren vergunningen, initieert, bespreekt, rapporteert en adviseert over de voortgang van het hebben en houden van actuele vergunningen.
- Binnen het samenwerkingsverband BRZO+ lag het accent van de communicatie tot nog toe op de communicatie van de individuele partners en minder op de gezamenlijke communicatie. In 2020 zal een aanpak worden ontwikkeld voor zowel de interne als externe gezamenlijke communicatie. Dit betreft een nieuw project.

c. Kennis en opleidingen

Kennis delen en opleiden is essentieel voor het realiseren van een geborgde omgevingsveiligheid situatie bij de BRZO bedrijven.

Activiteiten

- Vanuit het BRZO+ samenwerkingsverband wordt een opleidingspakket voor inspecteurs aangeboden. Voor 2020 is de ambitie om dit verder uit te bouwen naar een BRZO+ academie, waarbij gezamenlijke scholing op inhoud, uitvoeringskaders, inspectiemethodieken en inspectievaardigheden een belangrijke bijdrage levert aan de eenheid in de uitvoering. Bij het opzetten van de BRZO+ academie zal worden samengewerkt met het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV). Dit betreft een nieuw project.
- Met de ontwikkeling van de nieuwe inspectiemethodiek landelijke benadering risico bedrijven en de nieuwe GIR zal het bestaande opleidingspakket moeten worden geactualiseerd. Dit zal eveneens in 2020 gebeuren.
- Leren van incidenten. In 2020 zal een verkenning plaatsvinden om te kijken welke initiatieven er reeds ondernomen zijn bij de partners en hoe we dit kunnen verbinden tot een meer gezamenlijke aanpak.
- Het is van belang om de veiligheid te verhogen door het delen van informatie van de overheid met het bedrijfsleven, de wetenschap en andersom. Programma DV2030 en Safety Delta Nederland (SDN) leveren daaraan een bijdrage door hoogwaardige kennis te bundelen in SDN zodat door ontwikkelen van nieuwe kennis en het verspreiden en benutten hiervan een veiligere (petro)chemische industrie ontstaat. In 2020 vindt deelname plaats aan overleggen van DV2030 alsmede SDN.
- Het is van belang dat BRZO+ de Europese- en landelijke richtlijnen op éénduidige wijze interpreteert en toepast. In het kader van de implementatie van PGS 29 is een uniforme werkwijze van de zes Brzo OD's bij de implementatie van de PGS 29 in de vergunningen afgesproken. De uitvoering daarvan wordt afgestemd met de Veiligheidsregio's en ISZW. Het implementatietraject dient eind 2021 klaar te zijn.
- Ten behoeve van PGS 15 vindt ook onderlinge afstemming plaats tussen de Brzo OD's en de Veiligheidsregio's.

d. Nieuwe inhoud

In de wereld om ons heen spelen continue ontwikkelingen die van invloed zijn op het werk van de Brzo toezichthouder. In 2020 zullen we een serie verkenningen doen naar actuele onderwerpen en een aantal projecten draaien.

Activiteiten

- In het kader van het onderwerp Ageing wordt vanuit het BRZO+ samenwerkingsverband de Brzo-bedrijven benaderd over innovatie in relatie tot het vervangen van verouderde installaties. Het bevragen van bedrijven leidt tot een nulmeting, van waaruit de benodigde acties bepaald kunnen worden. Daarnaast zal onderzocht worden wat de (juridisch) mogelijke interventies zijn om te kunnen sturen op de innovatie van installaties.
- Cybersecurity is een landelijke prioriteit en staat in direct verband met het veilig opereren van installaties. Om te bepalen welke acties nodig zijn, is het van belang om te inventariseren hoe de chemiesector om gaat met dit risico en of de bedrijven voldoende maatregelen hebben getroffen om cyber aanvallen te voorkomen of om de gevolgen daarvan te beperken.
- Klimaat adaptatie. Ten behoeve van het toezicht wordt een checklist droogte, piekbuien en hittestress ontwikkeld. Indien mogelijk vindt tevens een inventarisatie plaats van de mogelijke gevolgen van deze risico's en de mogelijke te treffen maatregelen. Dit is een nieuw project.
- Blootstelling zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). In BRZO+ verband is onder leiding van Inspectie SZW in 2019 een plan van aanpak opgesteld over hoe integraal om te gaan met de blootstelling aan schadelijke stoffen (waaronder de zeer zorgwekkende stoffen). De BRZO+-partners onderzoeken wat bij vergunningverlening voor alle partijen de best beschikbare techniek is die kan worden geëist en hoe gezamenlijk toezicht kan worden vormgegeven. Dit wordt afgestemd met deelprogramma 6 (onderzoek naar de uitrol van de aanpak over andere typen bedrijven).
- Op gebied van energietransitie zal een verkenning plaatsvinden naar de risico's daarvan bij Brzo bedrijven. Over dit onderwerp zal afstemming plaatsvinden met deelprogramma 6.
- Inventarisatie van de consequenties van de Omgevingswet voor het Brzo toezicht en/of vergunningverlening bij Brzo bedrijven.
- Bestuurlijke boete. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet krijgen de provincies als bevoegd gezag de bevoegdheid om bestuurlijke boetes op te leggen ingeval van overtredingen bij Brzo bedrijven. De omgevingsdiensten leveren een bijdrage aan een beleidskader voor dit onderwerp en maken een implementatieplan voor de omgevingsdiensten.
- Financiële zekerheid. In het invoeringsbesluit Omgevingswet is het voorstel opgenomen om het bevoegd gezag voor majeure risicobedrijven de mogelijkheid te geven financiële zekerheid te eisen via de vergunning. De omgevingsdiensten leveren een bijdrage aan de implementatie van deze regelgeving. Dit is een nieuw project.
- Het project risico relevante bedrijven (ook wel genoemd net-niet-Brzo-bedrijven) brengt in kaart welke elementen uit het Brzo-toezicht gebruikt kunnen worden voor bedrijven die net onder de drempel van het besluit Brzo blijven. Belangrijk element is de gezamenlijke inspectie. Daarnaast is een vraag die onderzocht wordt of de instrumenten en wet-, en regelgeving die nu gelden voor 'net-niet-Brzo-bedrijven' toereikend zijn om deze bedrijven veiliger te laten opereren. Dit project wordt uitgevoerd in 4 regio's in Nederland.

1.1.2. Gemeenschappelijke Inspectieruimte

Veiligheidsinspecties bij Brzo-bedrijven worden uitgevoerd door een inspectieteam van omgevingsdiensten, Inspectie SZW, veiligheidsregio's en waterkwaliteitsbeheerders. Alle voorbereiding, bevindingen en conclusies van deze inspecties worden vastgelegd in de Gemeenschappelijk Inspectie Ruimte (GIR). Vanuit de GIR worden vervolgens de inspectierapporten opgesteld en worden jaarlijks monitoringsrapportages opgeleverd. Het beheer en onderhoud van de huidige GIR maakt onderdeel uit van het programma.

De huidige GIR is twaalf jaar oud en bevat een aantal verouderde componenten. Daarnaast passen de huidige inzichten rondom inspecties en informatiewensen niet goed in de verouderde opzet van het systeem. Om die reden wordt een nieuwe GIR ontwikkeld. Eind 2018 zijn middelen (3,5 miljoen) beschikbaar gekomen voor het bouwen van de applicatie. Deze middelen zijn apart gealloceerd en worden voldoende geacht om de bouw te realiseren. Hiervoor hoeft dus geen beroep gedaan te worden op IOV gelden voor 2020.

Wel maken de kosten voor implementatie, opleidingen, communicatie, datamigratie, en formeren gebruikersgroep deel van uit van het programma voor 2020, evenals het beheer van het huidige GIR.

In 2019 is het project GIR gestart. De bouw van de GIR zal door ICTU worden uitgevoerd, onder aansturing van een projectmanager vanuit i-Overheid. Deze legt verantwoording af aan de programmamanager BRZO+. Medio 2020 wordt een eerste werkend prototype verwacht, het zogeheten "Minimal Viable Product". Het project GIR wordt afgerond in 2021.

1.1.3. Coördinatie- en beheertaken

Deze taken hebben tot doel om op landelijk niveau te opereren als ware het één overheid. Het betreft een gecoördineerde VTH-uitvoering, zodat bedrijven op een uniforme manier en afgestemd met andere ketenpartners worden behandeld. In 2020 worden verdere stappen gezet richting een integrale uitvoering van het Brzo-beleid via BRZO+. Daarbij zal ook de mogelijkheid tot integratie van de coördinerende taken van de coördinerende bureaus worden onderzocht.

Coördinatie- en beheertaken bureau BRZO+

Bureau BRZO+ heeft de opdracht om de samenwerking tussen de partners te ondersteunen en de taakuitvoering helpen verder te professionaliseren. Het bureau voert daarnaast beheertaken uit op het gebied van monitoring, analyse, het huidige GIR, communicatie en opleidingen. De activiteiten van bureau BRZO+ staan in Bijlage 2.

Landelijk coördinatiepunt van de zes Brzo-OD's

Het landelijk coördinatiepunt van de zes Brzo-OD's is gezeteld bij de DCMR. Binnen het stelsel van de Brzo-OD's is elke Brzo-OD zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van het VTH takenpakket. Er is geen sprake van overdracht van taken en/of verantwoordelijkheden. De Brzo-OD is het enige aanspreekpunt voor de individuele bedrijven, de bevoegde gezagen en de lokale/regionale betrokken toezichthouders. De coördinerende Brzo-OD heeft tot taak de gezamenlijkheid tussen de zes Brzo-OD's te waarborgen voor een uniforme uitvoering van de VTH taken voor deze bedrijven (level playing field voor de bedrijven) en functioneert ter zake als aanspreekpunt.

Landelijk coördinatiepunt LEC-Brzo

Het Landelijk coördinatiepunt LEC-Brzo is een samenwerkingsverband van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) en de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR). De Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond is penvoerder en legt via het LEC verantwoording af voor de uitvoering van het programma IOV namens de zes Brzo-veiligheidsregio's. Net als de organisatie van de OD's geldt bij de Brzo-VR's dat de samenwerkingsverbanden zelf verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het VTH takenpakket: er is geen sprake van overdracht van taken en/of verantwoordelijkheden. De afzonderlijke VR's zijn aanspreekpunt voor de individuele inrichtingen, de bevoegde gezagen en de lokale/regionale betrokken toezichthouders.

1.2 Financieel overzicht

In het onderstaande het budget overzicht voor 2020 van dit deelprogramma.

Tabel 1.1 Budgetten deelprogramma Brzo, inclusief btw

Deelprogramma 1 Brzo	Decentrale overheden	Rijk
1. Projecten		
Nieuwe instrumenten/actualisatie bestaande instrumenten, monitoring/communicatie, kennis/opleidingen en nieuwe inhoud	€1.360.000	
2. Gemeenschappelijke inspectieruimte		
Beheer huidig GIR	€ 320.000	
Implementatie nieuw GIR (excl. bouwkosten)	€ 490.000	
3. Coördinatie BRZO		
Landelijk coördinatie 6 Brzo-OD's (bijdrage provincies)	€ 510.000*	
Landelijke coördinatie Brzo-VR's	€ 180.000	
Bureau BRZO+		€ 650.000
Totaal deelprogramma 1 Brzo	€ 2.350.000	€ 650.000

*Deze (afgeronde) bijdrage van de provincies is afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming door het BAC-VTH op 19 september 2019. Ambtelijk zal hierover positief worden geadviseerd. Indien de provincies deze bijdrage niet ter beschikking stellen, zal nadere prioriteitstelling plaats vinden om het jaarprogramma uit te laten komen op het beschikbare budget van 3mln.

Deelprogramma 2 Publicatiereeks gevaarlijke stoffen PGS

Inleiding

Het doel van dit deelprogramma is een actuele PGS-reeks die de VTH-taken voldoende ondersteunt en aansluit bij de Omgevingswet. Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat:

- de PGS-beheerorganisatie NEN zorg draagt voor een actuele PGS-reeks die aansluit bij de regelgeving;
- de overheid voldoende deskundige capaciteit inzet voor de actualisatie.

Dit hoofdstuk bestaat uit drie onderdelen, namelijk een paragraaf over:

- de besluitvorming van de PGS-en;
- de activiteiten die de beheersorganisatie NEN uitvoert;
- de activiteiten die de decentrale overheden uitvoeren.

PGS in de Omgevingswet

De Omgevingswet en de daaraan verbonden uitvoeringsbesluiten Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en Besluit kwaliteit leefomgeving zijn belangrijk voor de activiteiten in dit deelprogramma en voor het “omgevingswet-proof” maken van PGS-reeks. Op 1 april 2020 dienen namelijk alle PGS publicaties “omgevingswet-proof” te zijn in verband met de technische notificatie bij de EU.

Het steven is dit “omgevingswet-proof” te realiseren met geactualiseerde PGS-richtlijnen Nieuwe Stijl, met duidelijk omschreven scenario's, doelen en maatregelen. Deze omzetting van bestaande PGS richtlijnen naar PGS- Nieuwe Stijl is een aantal jaar geleden gestart. Mocht het voor een aantal PGS-actualisaties niet haalbaar blijken deze tijdig om te zetten naar PGS-Nieuwe Stijl, zal voor deze richtlijnen teruggevallen worden op een “interim-versie” die gebaseerd is op de bestaande PGS-richtlijnen, maar wel aangepast zijn om deze “omgevingswet-proof” te maken.

De Programmaraad PGS monitort en stuurt het proces om tijdige oplevering van de aangepaste PGS-richtlijnen te realiseren en de reeks te beheren. Het beheer omvat het signaleren van ontwikkelingen en van behoeften in de uitvoeringspraktijk, en de doorwerking daarvan in het jaarplan van PGS-beheer door NEN . In 2020 ligt prioriteit bij het omgevingswet-proof maken van de PGS-richtlijnen.

Tijdens het voorbereiden/opstellen van dit deelprogramma (zomer 2019) is uitgegaan van de in bijlage 3 opgenomen stand van zaken mbt de diverse PGS-richtlijnen (30 juli 2019).

De Programmaraad zal op basis van dit deelprogramma en de actuele situatie bij het omgevingswet-proof maken van de PGS-reeks in het najaar een uitgewerkt jaarplan 2020 vaststellen.

2.1 Activiteiten deelprogramma PGS door beheersorganisatie NEN

In de basis PGS Nieuwe Stijl is vorm en inhoud van de geactualiseerde PGS-reeks weergegeven met duidelijk omschreven scenario's, doelen en maatregelen. Hiermee kunnen de PGS-richtlijnen beter fungeren als BBT-documenten in het vergunningverleningsproces waarnaar kan worden verwezen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) van de Omgevingswet.

Voor de lopende actualisatie PGS Nieuwe Stijl is inzet van PGS teams en deskundigen nodig voor het omzetten van de vigerende PGS-richtlijnen naar PGS Nieuwe Stijl. Het beheer gebeurt door de NEN beheersorganisatie, de (de)centrale overheden én het bedrijfsleven. De inspanningen van het Rijk en het bedrijfsleven vallen buiten dit interbestuurlijk programma.

Activiteiten NEN

a. Omgevingswet-proof maken PGS-richtlijnen

De werkzaamheden van de PGS-actualisatie Nieuwe Stijl door NEN worden uitgevoerd zoals deze ook gedurende de afgelopen jaren door NEN zijn uitgevoerd. De PGS-teams worden ondersteund door facilitators en tekstschrijvers, zodat de continuïteit wordt gewaarborgd.

Het uitgangspunt bij het schrijven van dit programma is dat alle in het Bal en Bkl genoemde PGS-richtlijnen eerste kwartaal 2020 gereed zijn om op 1 april 2020 te kunnen worden aangeboden aan de Europese Commissie voor de notificatie van de Omgevingswet en de daaraan verbonden besluiten. Dit betekent dat (uitgaande van het huidige zicht op de voortgang van de actualisaties zoals opgenomen in Bijlage 3) begin 2020 inspanning nodig is voor het afronden van een hele reeks aan PGS-en Nieuwe Stijl (PGS 8, 9, 12, 15, 16, 19, 29, 33-2 en 35).

De Nieuwe Stijl brengt vele uitdagingen met zich mee. Er is veel tijd besteed om goede afspraken te maken, procedures vast te stellen en vele discussies op te lossen. Dit heeft echter wel tot veel vertraging geleid. Dit heeft erin geresulteerd dat het niet voor alle PGS-en realistisch is dat er een PGS volledig volgens Nieuwe Stijl kan worden opgeleverd. De PGS-teams geven een duidelijk signaal dat kwaliteit boven snelheid gaat, dit is met name ook nodig om voldoende draagvlak van alle PGS-gebruikers te g

krijgen.

Er is voorzien dat in ieder geval twee PGS richtlijnen niet op tijd gereed zijn met een volledige omzetting naar Nieuwe Stijl (PGS 12 en 31). Voor deze twee richtlijnen is een noodscenario gestart in 2019 met een doorloop naar begin 2020. De PGS oude stijl wordt als basis gebruikt en wordt aangepast zodat deze alle voor het Bal benodigde elementen bevat. Dit noodscenario is afgestemd met de ministeries Infrastructuur en Waterstaat en Binnenlandse Zaken.

Begin 2020 zou wellicht een dergelijk noodscenario voor meer PGS'en noodzakelijk zijn. Dit past binnen het huidige programma.

Parallel aan het uitwerken van de noodscenario zal PGS 31 verder worden ontwikkeld tot volledige PGS Nieuwe Stijl. Voor PGS 12 moet de Programmaraad nog een besluit nemen.

b. Structureel PGS-beheer door NEN

Naast de doorlopende PGS-projecten voor de omzetting naar PGS Nieuwe Stijl is er ook behoefte in het werkveld om nieuwe Projecten op te pakken omdat deze nu tot onveilige situaties of problemen bij vergunningverlening leiden. Nieuwe onderwerpen voor het werkprogramma 2020 zijn:

PGS 37 Energiedragers:

In 2019 is reeds gestart met PGS 37 voor Energiedragers (lithium), hier zal verder aan worden gewerkt gezien de ontwikkelingen op de markt en de incidenten die de afgelopen periode hebben plaatsgevonden.

PGS 36 Biovergistingsinstallaties.

Deze stond in 2019 reeds op het programma, maar is in 2019 nog niet gestart vanwege het belang van de focus op de PGS-richtlijnen die op tijd klaar moeten zijn voor het Bal.

Stallen en repareren waterstofvoertuigen (Uitbreiden van PGS 26)

De afgelopen jaren is gewerkt aan de uitbreiding van PGS 26 over het stallen en repareren van CNG voertuigen. Er is toen gekozen om alleen uit te breiden met LNG om het project overzichtelijk te houden. Er is echter behoefte om ook het stallen en repareren van waterstofvoertuigen aan PGS 26 toe te voegen. Voor onderhoud- en reparatiewerkzaamheden aan een waterstofvoertuig worden er eisen gesteld aan de werkplaats. Het gebruik van de werkplaats moet in overeenstemming zijn met de bouwvoorschriften en geldende regelgeving. Belangrijk is dat er in de werkplaats voldoende natuurlijke of mechanische ventilatie aanwezig is om gassen of dampen af te voeren.

De specifieke risico's van het waterstofvoertuig zijn dat de waterstoftank in het voertuig is gevuld met waterstofgas onder hoge druk en dat er mogelijke vorming van een explosief atmosfeer kan optreden na het vrijkomen van waterstof.

PGS 6 Toelichting Brzo

Daarnaast moet ook de PGS 6 naar de Omgevingswet aangepast worden. De PGS-6 betreft de 'toelichting Brzo', het is een soort handleiding. Het is vooral voor IPO van belang dat deze actie gedegen wordt uitgevoerd.

Nieuwe onderwerpen

De PGS-beheerorganisatie is ten tijde van het schrijven van dit hoofdstuk bezig met een inventarisatie en prioritering van nieuwe onderwerpen. Mogelijk is er een onderwerp dat een hogere urgentie heeft dan de uitbreiding van PGS 26 met waterstofvoertuigen

Alle bovengenoemde projecten en onderwerpen passen in het werkprogramma binnen het financiële kader van 2020. Mocht het zo zijn dat blijkt dat het Omgevingswet-proof maken van PGS'en (zie 2.1.1) meer tijd en inspanning vergt dan zal dat betekenen dat de Programmaraad moet besluiten om minder tijd aan de nieuwe onderwerpen te spenderen. De onderwerpen die ook zijn geïnventariseerd als belangrijke toevoeging aan de PGS-reeks nieuwe stijl, maar niet binnen het financiële kader van 2020 passen zijn:

- Herziening van PGS 10, Vloeibare zwaveldioxide: opslag en gebruik
- Herziening van PGS 18, LPG-depots
- Herziening van PGS 32, Explosieven voor civiel gebruik: bovengrondse opslag

c. Implementatie PGS-richtlijnen

De meeste richtlijnen waarnaar wordt verwezen vanuit het Besluit activiteiten leefomgeving zijn medio 2020 afgerond volgens PGS Nieuwe Stijl. De verdere implementatie wordt onder meer ondersteund met de digitalisering van de richtlijnen en scholing.

- De digitalisering van de PGS-reeks: De resultaten van een pilotproject, waarin één PGS Nieuwe Stijl in 2018 is omgezet in een digitale versie wordt verder uitgerold over de andere PGS-en. Doel is het organiseren van een goede aansluiting op de Omgevingswet, die prioriteit geeft aan een digitale ontsluiting, door de relevante voorschriften via zoekfuncties zichtbaar te maken.

Indien het DSO doorgaat is ook daar aansluiting bij noodzakelijk, zo mogelijk via digitale vergunningen.

- Scholing van de medewerkers over de PGS-reeks Nieuwe Stijl onder de diverse doelgroepen en het gebruik van de digitale versie van de PGS-richtlijnen.

2.2 Activiteiten deelprogramma PGS door de decentrale overheden

De afgelopen jaren is een werkwijze georganiseerd om ervoor te zorgen dat de meest geschikte medewerkers zitting hebben in de PGS-teams, met voldoende inhoudelijke kennis over de specifieke PGS-en. Deze medewerkers hebben een sparringpartner en achterban en zijn geschoold in competenties die nodig zijn voor de onderhandelingen met het bedrijfsleven. Hiervoor worden individuele experts geselecteerd door de PGS-stuurgroep van het Interbestuurlijk programma omgevingsveiligheid. De PGS-gelden worden – gecoördineerd - aan individuen gegeven waarmee dezelfde kwalitatieve inbreng vanuit de overheden wordt geleverd.

De PGS-stuurgroep is een afvaardiging van drie betrokken vertegenwoordigers (IPO, VNG en VR) van de Programmaraad PGS en NEN. Besluiten over de teamleden worden bekrachtigd in de Programmaraad PGS. Deze stuurgroep toetst of vertegenwoordigers aan de juiste kwaliteitseisen voldoen, borgt de inbreng en rapporteert over de voortgang aan de projectgroep van het Interbestuurlijk programma omgevingsveiligheid. Deze stuurgroep is aanspreekpunt voor de teams. Zo nodig kan de PGS-stuurgroep PGS signalen als agendapunt voor de programmaraad PGS doorgeven.

De PGS-stuurgroep stelt een financiële bijdrage beschikbaar voor de geselecteerde medewerkers, die fungeren als vertegenwoordigers van de decentrale overheden (IPO, VNG en Veiligheidsregio's) met hun sparringpartners. Omgevingsdiensten en Veiligheidsregio investeren daarnaast ook zelf. De kosten van de stuurgroep en secretaris is onderdeel van het budget van de decentrale overheden en gebaseerd op de huidige werkwijze. Als het financieel beheer van deze gelden via een andere organisatie wordt belegd (dan IPO/VNG) zullen de beheerskosten vermoedelijk hoger uitvallen. Dat gaat ten koste van de deskundige inzet.

Werkwijze

- Vanuit de IPO en VNG treden specialisten VTH en/of adviseurs Veiligheid op als kennispunt voor het betreffende onderwerp en als de BBT-specialist van dat onderwerp. Per PGS-team wordt één vergunningverlener en één handhaver afgevaardigd. De vertegenwoordiger vanuit de Veiligheidsregio's is Specialist industriële veiligheid en treedt op als kennispunt voor het betreffende onderwerp vanuit de rol van de brandweer. Afvaardiging vindt via de IOV-stuurgroep PGS plaats en wordt bekrachtigd in de Programmaraad PGS.
- Afstemming met sparringpartners: De leden van het PGS-team worden bijgestaan door een sparringpartner, bij voorkeur van een andere organisatie dan waar het teamlid vandaan komt. De afstemming met de sparringpartner is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de specialist een breed gedragen standpunt inbrengt, die door de achterban wordt gedeeld.
- Voor maximaal de helft van de te actualiseren PGS-en per jaar wordt de (technisch) voorzitter door de overheid geleverd. De andere helft is afkomstig vanuit het bedrijfsleven.
- Opleiding en kennisdagen: Circa twee keer per jaar worden kennisdagen georganiseerd voor alle betrokken vertegenwoordigers in de PGS-teams en worden er gezamenlijke knelpunten besproken. Naast aandacht inhoudelijke kennis wordt ook aandacht besteed aan het oefenen van vaardigheden en versterken van competenties.

2.3 Financieel overzicht

Tabel 2.1: Budgetten deelprogramma PGS

	Decentrale overheden	Rijk
Deelprogramma 2 PGS		
1. PGS Beheersorganisatie NEN <i>PGS NS Voorbereiding Omgevingswet, PGS-beheer Implementatie PGS-richtlijnen</i>		€ 1.000.000
2. Decentrale overheden <i>Deskundige inzet, Stuurgroep en secretaris*</i>	€ 500.000	
Totaal deelprogramma 2 PGS	€ 500.000	€ 1.000.000

Deelprogramma 3 Kennisinfrastructuur en expertisenetwerk

Inleiding

Het hoofddoel van het programma is het versterken en verankeren van de uitvoering van het omgevingsveiligheidsbeleid en de regelgeving, anticiperend op het in werking treden van de Omgevingswet, door bevoegd gezag, omgevingsdiensten en veiligheidsregio's. Hiervoor is het belangrijk dat medewerkers de kennis en vaardigheden hebben of willen ontwikkelen om doelstellingen irt omgevingsveiligheid te realiseren. Daarnaast is het van belang dat de benodigde informatie hiervoor ontsloten is.

Die kennis wordt ingezet voor het maken van externe veiligheidsadviezen voor de bevoegd gezagen vergunningverlening en ruimtelijke ordening. Deze adviezen zijn van belang, om in Nederland aan de wet te voldoen én om het bevoegd gezag te ondersteunen bij de verantwoorde besluitvorming over aspecten rakend aan omgevingsveiligheid.

De kennisinfrastructuur en het expertisenetwerk zijn nu nog afhankelijk van programmatische middelen. Echter, er is nog geen collectieve visie over het belang van het behouden van de kennis die het landelijk netwerk vertegenwoordigt en over de meest gewenste wijze. De noodzaak van een dergelijke visie wordt geaccentueerd door signalen vanuit het RIVM, namelijk dat op alle inhoudsdomeinen de kennisborging kwetsbaar is, ook rondom omgevingsveiligheid. Om die reden wordt in 2020 samen met stakeholders een voorstel ontwikkeld voor deze kennisinfrastructuur, waarin de vragen aan de orde kokmen zoals "wat moet de kennisinfrastructuur bieden en aan wie, enzovoorts. Het RIVM wordt gevraagd om hier een eerste verkennend onderzoek voor te doen.

Het landelijk expertisenetwerk is belangrijk voor het vervullen van de voorwaarden voor de adequate en kwalitatieve uitvoering van de VTH- en RO-taken met betrekking tot Omgevingsveiligheid. Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat deskundigheid, kennis en informatie worden georganiseerd, gedeeld en verankerd.

3.1 Activiteiten deelprogramma Kennisinfrastructuur en expertise netwerk

De activiteiten van dit deelprogramma worden onderverdeeld over drie categorieën.

1. Visie Kennisinfrastructuur omgevingsveiligheid
2. Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk
3. Ontsluiting informatie en documenten
4. Kennis en vaardigheden van medewerkers van omgevingsdiensten

1. Visie Kennisinfrastructuur omgevingsveiligheid

In 2019 is een onderzoek gestart onder regie van VNG over de borging van het expertise netwerk. Met dit onderzoek wordt duidelijk wat er nodig is voor de adequate uitvoering van het omgevingsveiligheidsbeleid, of de benodigde kennis beschikbaar is, hoe het geborgd is én hoe de kennis gevonden kan worden.

Ondertussen zijn er signalen gekregen van het RIVM over kwetsbaarheid van de kennisborging, ook rondom omgevingsveiligheid. Het project van 2019 is dan ook ondertussen omgevormd tot het project Visie Kennisinfrastructuur.

Dit wordt vervolgd in 2020 en beoogd om afgerond te zijn in het eerste kwartaal, om bouwstenen te geven voor de governance van meerjarenprogramma 2021-2024, voor de cluster Kennisinfrastructuur.

2. Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk

Het onderdeel deskundigheid en landelijk expertisenetwerk bestaat uit drie activiteiten.

A. Ondersteuning van formatie bij omgevingsdiensten

Deze activiteit betreft (een deel van) de formatieve ondersteuning van expertise op gebied van omgevingsveiligheid bij omgevingsdiensten. De expertise wordt ingezet om deskundigheid, kennis en informatie te organiseren, te delen en te verankeren in de taakuitvoering. Ook landelijk overkoepelende werkzaamheden door de omgevingsdiensten en de kosten voor de *secretaris* van het landelijk platform veilige leefomgeving (zie hieronder) worden hiermee bekostigd. De middelen worden naar de omgevingsdiensten doorgezet via de provincies.

B. Voorzitter Landelijk platform veilige leefomgeving

Het Landelijk platform veilige leefomgeving (LPVL) is een kennisplatform dat bestaat uit inhoudelijk deskundigen op het gebied van externe veiligheid en wordt ingezet om bestuurlijk en ambtelijk te adviseren. Het fungeert als aanspreekpunt voor provincies, gemeenten, veiligheidsregio's en omgevingsdiensten bij beleids-ontwikkelingen, praktijkvoorbeelden en kennisdeling op het gebied van EV. Ook zorgt het ervoor dat (regionale) deskundigheid tijdig bij elkaar gebracht wordt via de Vraagbaak externe veiligheid voor een effectieve kennis-, informatie en ervaringsuitwisseling. Daarnaast

beantwoordt het LPVL vragen via de Vraagbaak EV. De uren van de voorzitter worden vergoed uit dit programma, inclusief de uren die nodig zijn voor verankering van het LPVL. Hiervoor wordt gewerkt aan aansluiting aan de commissie Economie, klimaat, energie en milieu (EKEM) van de VNG en aan de ambtelijke en bestuurlijke adviescommissies VTH van het IPO.

C. RO-netwerk: Ontwerp Veilige Omgeving

Het netwerk Ontwerp Veilige Omgeving (OVO) slaat een brug tussen EV-deskundigen, ruimtelijke ontwerpers en bestuurders. Met deze actoren wordt het gesprek gevoerd over het veilig inrichten van de fysieke leefomgeving. Vanuit het netwerk zijn al vele activiteiten georganiseerd die tot doel hebben om te inspireren, te experimenteren, te leren en om ervaring uit te wisselen. De activiteiten van OVO dragen daarmee bij aan een veilige inrichting van de werk- en leefomgeving van de Nederlandse inwoners. Er worden kennissessies georganiseerd voor ambtenaren en bestuurders. Informatie voor RO-medewerkers van gemeenten wordt via een website ontsloten, zie verder paragraaf 2.

3. Ontsluiting informatie en documenten

A. Kennisportaal Relevant www.relevant.nl.

Het kennisportaal Relevant is een toegangspoort tot de kennis- en informatie-infrastructuur op gebied van externe veiligheid. Vanuit dit portaal kunnen generalisten en deskundigen hun actuele informatie- en competentiebehoeften invullen. Het **doel van** Relevant is het leveren van een integrale verzamelings- en ontsluitingssysteem van kennis en informatie voor EV-generalisten en -specialisten.

Het *regulier beheer* van Relevant is structureel werk en wordt ook in 2020 door dit programma bekostigd. De Provincie Zuid-Holland is trekker van het project. Voor de verankering van Relevant is in 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor eigenaar, inhoudelijk en technisch beheer. De resultaten daarvan worden betrokken bij het formuleren van de eerder genoemde visie op de borging van Kennisinfrastuctuur en het expertisenetwerk. Het inregelen van het beheer wordt voorbereid in 2020.

B. Kennisportaal Ontwerp Veilige Omgeving www.ontwerpveiligeomgeving.nl

Op het kennisportaal van het netwerk Ontwerp Veilige Omgeving vinden met name RO-professionals informatie en inspirerende voorbeelden over de manier waarop veiligheid vroegtijdig meegenomen kan worden in het ruimtelijk ontwerp. Ook de activiteiten die het netwerk organiseert worden via deze website onder de aandacht gebracht. De website richt zich met name tot stedenbouwers, planologen, bestuurders en veiligheidsprofessionals.

Dit onderdeel betreft het beheer van de website van het programma Ontwerp Veilige Omgeving. De meerwaarde van het kennisportaal Ontwerp veilige omgeving wordt betrokken bij de eerder genoemde visie op de borging van Kennisinfrastuctuur en het expertisenetwerk.

C. Vraagbaak externe veiligheid.

Eén van de manieren om gebruik te maken van de kennis en het netwerk van het Landelijk platform veilige leefomgeving is de Vraagbaak EV. De Vraagbaak EV brengt vraag en aanbod op een effectieve manier samen. De vraag wordt via het kennisportaal www.relevant.nl aangeboden en het Landelijk platform veilige leefomgeving zorgt voor een antwoord en deelt dit landelijk.

D. Landelijk congres Relevant

Het jaarlijkse congres van Relevant heeft als **doel** om de kennisinbreng en kennisverbreding van planologen, RO-ers, medewerkers van omgevingsdiensten en veiligheidsregio's, beleidsmedewerkers, bestuurders, ondernemers en al die andere betrokkenen bij externe veiligheid te ondersteunen door op een toegankelijke en interactieve manier informatie uit te wisselen. Op die manier draagt het congres bij aan een effectieve en efficiënte uitvoeringspraktijk omgevingsveiligheid.

4. Kennis en vaardigheden

Het ontwikkelen van kennis en vaardigheden is een essentieel deel van de uitvoeringsondersteuning, zeker door de beleidsvernieuwing die plaatsvindt. Er wordt dan ook nauw samengewerkt met het vijfde deelprogramma Modernisering Omgevingsveiligheid.

A. Trainingen omgevingsveiligheid

De trainingen worden georganiseerd op basis van behoefte van de uitvoeringsdiensten. Met name zal aandacht worden besteed aan de toepassing van aandachtsgebieden en voorschriftgebieden in RO en VTH, aan kennis en vaardigheden die nodig zijn om omgevingsveiligheid vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet toe te passen, enzovoorts. De doelgroepen zijn ambtenaren RO, EV-specialisten en generalisten en bestuurders. Er wordt hierbij afgestemd met de activiteit kennisdelen van deelprogramma 5, zie bladzijde 19. Het budget wordt gevoed vanuit beide deelprogramma's en besteed aan cursussen en trainingen op gebied van de implementatie van het omgevingsveiligheidsbeleid.

B. Kennistafels

Specifieke onderwerpen worden via de Kennistafels gedeeld. Kennistafels bieden het bedrijfsleven, overheden en kennis- en opleidingscentra een platform waarin in een open sfeer kennis en informatie wordt gedeeld en tijdig eventuele problemen worden gesignaleerd waar beleid en de praktijk niet op elkaar aansluiten. In de kennistafel kan naar gezamenlijke oplossingen worden gezocht. De kosten van de voorzitter, secretaris en zaalhuur worden vergoed uit dit deelprogramma. In 2020 zijn vier kennistafels opgenomen in deelprogramma 3. De kennistafel Aandachtsgebieden is onderdeel van deelprogramma 5.

1. Transport gevaarlijke stoffen
2. Risicoregister gevaarlijke stoffen (RRGS, huidige wetgeving)
3. Kennistafel Veilige energietransitie
4. Kennistafel Windturbines

3.2 Financieel overzicht

Deze budgetten worden in 2020 via de provincie Zuid-Holland doorgezet. In het onderstaande overzicht is het budget van het derde deelprogramma onderverdeeld over de drie activiteiten.

Tabel 3.1: Budgetten deelprogramma Kennisinfrastructuur en expertisenetwerk inclusief btw.

Deelprogramma 3 Kennisinfrastructuur en expertisenetwerk *	Decentrale overheden	Rijk
1. Visie kennisinfrastructuur Onderzoek verankering landelijk Expertisenetwerk		€ 30.000
2. Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk		
Landelijk expertisenetwerk: formatie bij OD's	€ 440.000	
Voorzitter Landelijk platform veilige leefomgeving	€ 50.000	
Ontwerp Veilige Omgeving: RO-netwerk	€ 75.000	
3. Bereikbaarheid informatie en documenten		
Kennisportaal www.relevant.nl	€ 150.000	
Kennisportaal www.ontwerpveiligeomgeving.nl	€ 50.000	
Vraagbaak externe veiligheid	€ 15.000	
Landelijk congres Relevant	€ 20.000	
4. Kennis en vaardigheden		
Trainingen externe veiligheid/omgevingsveiligheid	€ 110.000	
Kennistafel Transport gevaarlijke stoffen		€ 15.000
Kennistafel Veilige energietransitie		€ 15.000
Kennistafel Windturbines		€ 15.000
Kennistafel REV, RRGS en Risicokaart		€ 15.000
Totaal Deelprogramma 3 Kennisinfrastructuur en expertisenetwerk	€ 910.000	€ 90.000

* De verdeling van de kosten over de decentrale overheden en het Rijk wijkt af van de eerdere budgettoekenning. In samenhang met DP5 wordt de afgesproken verdeling over decentrale overheden en Rijk hersteld.

Tabel 3.2: Verdeling budget Kennisinfrastructuur en expertisenetwerk EV

Additionele formatie voor expertisenetwerk DP3	Verdeelsleutel	budget 2020	verdeling 2020
Noord-Holland	11,25%	€ 440.000	€ 49.478
Zuid-Holland	24,81%	€ 440.000	€ 109.252
Zeeland	4,52%	€ 440.000	€ 19.888
Friesland	3,86%	€ 440.000	€ 16.962
Groningen	4,48%	€ 440.000	€ 19.712
Drenthe	2,49%	€ 440.000	€ 10.956
Overijssel	6,26%	€ 440.000	€ 27.544
Flevoland	1,67%	€ 440.000	€ 7.348
Gelderland	11,57%	€ 440.000	€ 50.908
Noord-Brabant	16,87%	€ 440.000	€ 74.228
Utrecht	4,81%	€ 440.000	€ 21.142
Limburg	7,41%	€ 440.000	€ 32.582
	100,00%		€ 440.000

Deelprogramma 4 Lokaal EV beleid

Inleiding

Deelprogramma 4 bevat de uitvoering van de wettelijke taken op gebied van de besluiten externe veiligheid Inrichtingen, - Transport, - Buisleidingen (Bevi, BevT, BevB) en Basisnet. Deze uitvoering op gebied van externe veiligheid gebeurt door de omgevingsdiensten en veiligheidsregio's in de vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor de bevoegd gezagen provincies en gemeenten. Daarnaast geven omgevingsdiensten en veiligheidsregio's externe veiligheidsadviezen voor de ruimtelijke ordening (RO), waar gemeenten bevoegd gezag RO zijn.

De financiering van deze wettelijke taken verloopt sinds de inwerkingtreding van de besluiten via een aparte programmafinanciering. Het jaar 2020 is het laatste jaar dat dit via het programma Impuls Omgevingsveiligheid verloopt. Dit onderliggende hoofdstuk betreft de uitvoering van de taken in 2020. Vanaf 2020 is minder budget beschikbaar voor het uitvoeren van de taken 1, 2 en 3. Meerkosten voor de uitvoering van deze wettelijke taken worden betaald door de decentrale overheden. Dit is onderdeel van het bestuurlijk akkoord, waarbij er financiële middelen beschikbaar blijven die in samenhang met maatschappelijke ontwikkelingen worden beschouwd.

Doel deelprogramma 4: lokaal EV-beleid

Geborgde, adequate en gecoördineerde uitvoering van VTH-taken en RO adviestaken door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's ten behoeve van gemeenten.

Dit programma draagt hieraan bij door:

- Het uitvoeren van VTH taken rondom Bevi voor gemeenten;
- Het uitvoeren van RO-adviezen rondom alle EV-relevante bronnen, inclusief Brzo,
- De zichtbaarheid over het uitvoeren van deze taken vergroten bij gemeenten.

Advisering op gebied van omgevingsveiligheid wordt in dit deelprogramma uitgevoerd.

1. EV-advisering voor vergunningverlening, toezicht en handhaving,
2. EV-advisering voor de ruimtelijke ordening, inclusief adviezen over Omgevingsvisies.
3. EV-advisering rondom transport gevaarlijke stoffen, over weg, water, spoor en door buisleidingen.
4. EV-advisering rondom maatschappelijke ontwikkelingen zoals energietransitie.

4.1 Activiteiten deelprogramma Lokaal EV-beleid

A. Veiligheidsregio's

Dit betreft de advisering aan de gemeenten door de veiligheidsregio's, op het gebied van VTH, RO en transport. Bij de uitvoering van de adviesrol van de veiligheidsregio's zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Er vindt samenwerking en afstemming plaats met alle relevante partijen die het bevoegde gezag vertegenwoordigen en die initiatieven ontplooiën: initiatieven van veiligheidsregio's moeten complementair zijn aan de initiatieven van haar partners op het gebied van omgevingsveiligheid.
- Kennis en ervaring wordt door de veiligheidsregio's ontwikkeld, gebundeld en ontsloten. In aanvulling hierop worden adviezen en formats zoveel mogelijk op elkaar afgestemd en met de partners gedeeld.

Activiteiten veiligheidsregio's

In 2020 betreffen de activiteiten de ondersteuning van het bevoegd gezag.

- Ondersteunen bij vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- Ondersteunen bij het nemen van besluiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen;
- Versterken van de samenwerking tussen veiligheidsregio's.

B. Omgevingsdiensten

Dit betreft de advisering aan de gemeenten door de omgevingsdiensten, op het gebied van VTH, RO en transport, inclusief de verantwoording van het groepsrisico. Door de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid verandert het karakter van de groepsrisicoverantwoording.

Bij de uitvoering van de adviesrol van de omgevingsdiensten zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De omgevingsdiensten voeren onder andere uit: de inventarisatie, rekenwerk, groepsrisicoverantwoording, het opnemen van de aandachtsgebieden in de vergunning en het verwerken ervan in de vergunning of in het advies aan de gemeente in het kader van RO, als onderdeel van het takenpakket dat de omgevingsdiensten voor de gemeenten uitvoeren.
- De bestuurlijke afweging rondom externe veiligheid/ omgevingsveiligheid in het ruimtelijk domein gebeurt door de gemeente.
- De verantwoording van het groepsrisico is een wettelijke taak die tot inwerkingtreding van de Omgevingswet uitgevoerd dient te worden.

Activiteiten omgevingsdiensten

- De advisering en/of ondersteuning van externe veiligheid in de VTH, door het actualiseren en optimaliseren op basis van landelijke ontwikkelingen zoals die rondom LPG, LNG en andere nieuwe brandstoffen, actualisatie van de vergunningen in relatie tot de vernieuwde PGS-en, of naar aanleiding van het themaproject 'net-niet Brzo-bedrijven (risicorelevante bedrijven) dat aandacht krijgt vanuit de deelprogramma's 1 en 3.
- Het verwerken van de wijzigingen in de vergunningen in het RRGs en actualisatie van de risico-inventarisaties.
- De advisering en/of ondersteuning van externe veiligheid in de Ruimtelijke ordening én Transport gevaarlijke stoffen, door het uitvoeren van risico-inventarisaties, risicoberekeningen en risicoanalyses ten behoeve van de ruimtelijke ordening.
- De advisering en/of ondersteuning van de gemeenten en de provincie bij het opstellen van hun groepsrisicoverantwoording en het uitvoeren van analyses van de consequenties van de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid voor gemeenten en de provincie.
- Communicatie naar de gemeenten over het uitvoeren van de bovenstaande taken door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's. Deze is erop gericht om de zichtbaarheid van de uitvoering te vergroten en de afweging van de EV-adviezen te versoepelen.

4.2 Financieel overzicht

In tabel 4.1 is het budget opgenomen voor het deelprogramma Lokaal EV-beleid in 2020. De onderverdeling van het budget over de provincies is te zien in de tabel daaronder.

Tabel 4.1: uitsplitsing budget over de activiteiten van VR's en OD's, inclusief btw

Deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid	
A. Uitvoering wettelijke taken veiligheidsregio's	€ 1.886.000
B. Uitvoering wettelijke taken omgevingsdiensten	€ 3.814.000
Totaal Deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid *	€ 5.700.000

* De resterende €300.000 is beschikbaar voor formatie bij VNG en IPO, voor de structurele ondersteuning van het programma. Zie verder hoofdstuk 7.

Tabel 4.2: uitsplitsing budget over de provincies, inclusief btw

Decentralisatie-uitkering IOV 2020	
Noord-Holland	€ 429.000
Zuid-Holland *	€ 947.000
Zeeland	€ 172.000
Friesland	€ 147.000
Groningen	€ 171.000
Drenthe	€ 95.000
Overijssel	€ 239.000
Flevoland	€ 64.000
Gelderland	€ 441.000
Noord-Brabant	€ 643.000
Utrecht *	€ 183.000
Limburg	€ 283.000
	€ 3.814.000

Noot: Door de gemeentelijke herindeling zijn de gemeenten Leerdam en Zederik per 1 januari 2019 van de provincie Zuid-Holland naar de provincie Utrecht over zijn. Hiermee veranderen de budgetten van beide provincies met € 10.000,-. Dit wordt voor het jaar 2020 door de Provincie Zuid-Holland gecorrigeerd.

Deelprogramma 5 Modernisering Omgevingsveiligheid

Inleiding

Vanuit deelprogramma 5 worden activiteiten uitgevoerd die te maken hebben met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het deelprogramma richt zich op het faciliteren van decentrale overheden en adviseurs van deze decentrale overheden. Het programma is een voortzetting van de activiteiten die momenteel in uitvoering zijn. Het heeft ten doel om afstemming en samenwerking tussen beleidsvorming en beleidsuitvoering te bevorderen. De financiering van deze beleidstaken verloopt sinds 2019 via IOV. Het is een voortzetting van de werkzaamheden van het Programma Modernisering Omgevingsveiligheid. Het jaar 2020 is het laatste jaar dat dit via het programma Impuls Omgevingsveiligheid verloopt. Dit onderliggende hoofdstuk betreft de uitvoering van de taken in 2020. De rijksoverheid is systeemverantwoordelijk: daarom kiezen we ervoor de regie van de implementatie bij IenW te leggen. Dan kunnen alle decentrale overheden en adviseurs van bevoegd gezag aansluiten. Zij hoeven dan niet zelf een implementatietraject te starten. Dit levert efficiencyvoordelen op. Bijkomend voordeel is dat IenW knelpunten zal signaleren en zo nodig het beleid bij kan schaven.

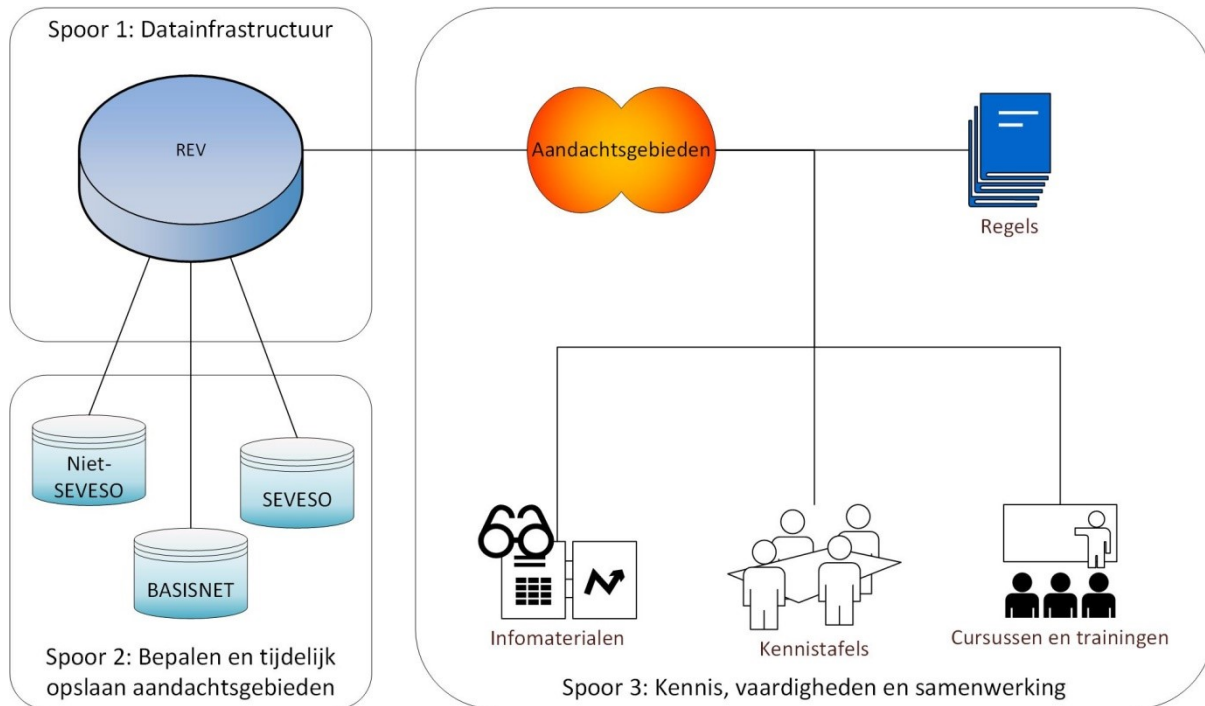
5.1 Zachte landing Omgevingsveiligheidsbeleid

Doel van deelprogramma 5 is de zachte landing Omgevingsveiligheidsbeleid.

In de wetgeving is vastgelegd hoe het omgevingsveiligheidsbeleid eruit komt te zien. De beleidskeuzen zijn gemaakt. Dit deelprogramma richt zich daarom op het informeren en voorbereiden van de alle partijen die met aandachtsgebieden te maken krijgen, zodat zij op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, weten wat ze moeten doen, hoe ze dat moeten doen en dat ook kunnen doen. Vanuit dit deelprogramma bieden we hulpmiddelen en handvatten, die decentrale overheden en adviseurs helpen bij de uitvoering van hun taak in overeenstemming met het nieuwe beleid. Op het moment dat de hulpmiddelen en handvatten gereed zijn en alle partijen goed weten hoe ze hun rol in kunnen vullen, is dit deelprogramma succesvol afgerond.

We volgen binnen het deelprogramma drie verschillende sporen:

1. Datainfrastructuur: onder deze noemer valt het deel dat te maken heeft met de bouw van het REV. Dit project is in uitvoering.
2. Aandachtsgebieden: vanaf 1-1-2021 zijn er vanuit de Omgevingswet aandachtsgebieden. Bevoegd gezag moet dan bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening houden met deze aandachtsgebieden. Dat kan alleen als de aandachtsgebieden bekend zijn. Er geldt geen overgangsrecht voor de werking van de aandachtsgebieden. Vanuit het spoor 'Aandachtsgebieden' bieden we bevoegd gezag – al dan niet via omgevingsdiensten – hulpmiddelen aan om de aandachtsgebieden tijdig in kaart te brengen, zodat deze beschikbaar zijn en bevoegd gezag deze gegevens aan het REV toe kan voegen. In de periode tussen het bepalen van de aandachtsgebieden en de inwerkingtreding van het REV biedt IenW een tijdelijke voorziening waarin de goedgekeurde aandachtsgebieden opgeslagen kunnen worden.
3. Bevorderen kennis, vaardigheden en samenwerking: afgelopen tijd hebben we veel kennis overgedragen. Daar gaan we ook in 2020 mee door: zonder kennis van de materie is het onmogelijk de systematiek van de aandachtsgebieden goed toe te passen. Dit is vooral voor specialisten van belang. Maar ook bestuurders moeten weten waar ze aan toe zijn: de Omgevingswet stelt zwaardere eisen aan de bestuurlijke motivering van een besluit naar de inwoners. Op verzoek van de Strategisch AdviesGroep zetten we in 2020 extra in op het ondersteunen van bevoegd gezag bij deze motivering. Deze ondersteuning is tweeledig: het gaat dan enerzijds om een goede, voor eenieder bruikbare uitleg van de werking van aandachtsgebieden en de communicatie over risico's: instrumenten voor de uitleg van het systeem en instrumenten voor communicatie over risico's. Anderzijds gaat het om het afwegen van eventuele veiligheidsmaatregelen in (delen van) het aandachtsgebied. Adviseurs van bevoegd gezag, bevoegd gezag en het bedrijfsleven vragen om handvatten voor de motivering van het al dan niet voorschrijven van veiligheidsmaatregelen. Ook hier speelt de uitleg richting omgeving een rol. De transparantie van deze afweging vraagt om een heldere communicatie naar de omgeving. In 2020 organiseren we activiteiten waarin de verschillende stakeholders kunnen oefenen met deze materie: het oefenen met de invulling van aandachtsgebieden in de praktijk.

Figuur 5.1 Samenhang sporen

Binnen deze drie sporen zijn vier verschillende (typen van) activiteiten te onderscheiden. Als deze activiteiten uitgevoerd zijn, weet iedereen wat zijn taak is, hoe die taak ingevuld kan worden en heeft iedereen de beschikking over de juiste informatie, hulpmiddelen en handvatten om deze taak uit te voeren.

Spoor 1: datainfrastructuur:

Activiteit: het bouwen van een Register Externe Veiligheid, waarin informatie over de omgevingsveiligheid in een gebied door middel van aandachtsgebieden voor brand, explosie en gifwolken wordt weergegeven. Maatwerk in de publieke dienstverlening aan burgers/bedrijven wordt mogelijk gemaakt door middel van een Datainfrastructuur omgevingsveiligheid

Spoor 2: bepalen en tijdelijk opslaan aandachtsgebieden

Activiteit: een tijdelijke ondersteuning voor het bepalen van de verschillende typen aandachtsgebieden en bieden van een tijdelijke opslagvoorziening van deze resultaten ten behoeve van de bronhouder

Spoor 3: bevorderen kennis, vaardigheden en samenwerking

Activiteit 1: het maken van instrumenten voor de uitleg van het systeem en instrumenten voor de communicatie over risico's. Het gaat dan om het ontwikkelen van breed inzetbare informatiematerialen, zoals infographics, animaties en publicaties

Activiteit 2: het delen van kennis over de nieuwe wijze van omgaan met omgevingsveiligheid en het bieden van een veilige oefenomgeving, waarin de uitvoerende organisaties vertrouwd kunnen raken met hun rol binnen het geheel van de omgevingswet. Hierbij valt te denken aan bijeenkomsten waar bestuurders, adviseurs van bevoegd gezag en medewerkers van verschillende overheidslagen met elkaar in gesprek gaan over de verschillende rollen en vervolgens samen aan een bepaald ruimtelijk vraagstuk gaan werken, zodat zij oefenen met het afwegen en motiveren en communiceren van de gemaakte afweging. Er wordt hierbij afgestemd met de trainingen omgevingsveiligheid van deelprogramma 3, zie bladzijde 14.

5.2 Financieel overzicht

Binnen elk spoor zijn verschillende deelactiviteiten te onderscheiden. In onderstaande begroting is zijn de verschillende onderdelen nader uitgesplitst.

Deze budgetten worden in 2020 via de provincie Zuid-Holland doorgezet. In het onderstaande overzicht is het budget van het vijfde deelprogramma verdeeld over de drie sporen.

Tabel 5.1: Budgetten deelprogramma Modernisering omgevingsveiligheid, inclusief btw

Deelprogramma 5 Modernisering omgevingsveiligheid *	Decentrale overheden	Rijk
1. Datainfrastructuur		
Beheer huidige RRGs	€ 325.000	
REV bouw, onderzoek, implementatie, testen en afstemmen		€ 475.000
2. Bepalen en tijdelijk opslaan aandachtsgebieden		
Aandachtsgebieden niet-SEVESO		€ 500.000
Tijdelijke opslagvoorziening resultaten aandachtgebieden REV	€ 150.000	
3. Bevorderen kennis, vaardigheden en samenwerking		
Instrumenten voor de uitleg van het systeem en instrumenten voor communicatie over risico's		€ 100.000
Invulling aandachtsgebieden in de praktijk		€ 125.000
Kennistafel, cursussen en trainingen (icm DP 3)	€ 15.000	€ 110.000
Totaal Deelprogramma 5 Modernisering omgevingsveiligheid	€ 490.000	€1.310.000

* De verdeling van de kosten over de decentrale overheden en het Rijk wijkt af van de eerdere budgettoekenning. In samenhang met DP3 wordt de afgesproken verdeling over decentrale overheden en Rijk hersteld.

Deelprogramma 6 Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten omgevingsveiligheid¹

Inleiding

Het continu kunnen verbeteren van omgevingsveiligheid is gebaat bij armslag in de vorm van een ontwikkelbudget voor nieuwe (omgevingsveiligheid)prioriteiten. Dit biedt de mogelijkheid aan IPO, VNG en IenW om steun te verlenen aan initiatieven en aan onderzoeken in de pioniersfase en om acute prioriteiten aan te pakken, breder dan externe veiligheid.

Doel deelprogramma 6 Nieuwe prioriteiten

Het doel van het deelprogramma Nieuwe prioriteiten en ontwikkelingen omgevingsveiligheid is om financiële ruimte te bieden bij de aanpak van omgevingsveiligheid in nieuwe – bestuurlijke – prioriteiten en ontwikkelingen.

6.1 Aanpak 2020

Bij het schrijven van het programma 2020 bestond al zeker gevoel op welke domeinen er ontwikkelingen gaande zijn, waar omgevingsveiligheid een rol in speelt en wat in 2020 opgepakt zou kunnen worden. Er is tegelijk, op basis van activiteiten die in 2019 worden uitgevoerd, nog geen sprake van een concrete invulling die in 2020 zou kunnen plaatsvinden. Wel is het wenselijk om middelen hiervoor beschikbaar te houden. Bij nieuwe prioriteiten is er tenslotte sprake van een iteratief proces, waarbij er niet jaren vooruit gekeken kan worden.

Vandaar dat er voor gekozen is dat organisaties in 2020 twee keer concrete plannen in kunnen dienen - op 1 februari en 1 mei – voor onderwerpen waarop het Bestuurlijk Omgevingsberaad heeft aangegeven dat een versnelling wenselijk. Om deze reden krijgt het BOB alleen de aanvraag voorgelegd wat in de zomer van 2019 een acute prioriteit bleek te zijn, namelijk aandachtsgebieden omgevingsveiligheid, dat gerelateerd is aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarnaast heeft de vormgeving van de governance van het vervolgprogramma omgevingsveiligheid prioriteit.

Prioriteit I Vormgeving governance clusters meerjarenprogramma vanaf 2021

Alle overheden blijven het belangrijk vinden om met elkaar te werken aan externe veiligheid, want veiligheid is een basisbehoefte. In 2020 is ontwikkelbudget nodig voor de uitwerking van de governance van het meerjarenprogramma vanaf 2021 van een aantal clusters, in lijn met de voor het BOB geagendeerde visie Governance en financiering omgevingsveiligheid 2021 - 2024. Voor de clusters Brzo, PGS, Kennisinfrastructuur en expertisenetwerk, Lokaal EV-beleid, Modernisering Omgevingsveiligheidsbeleid en het ontwikkelbudget voor nieuwe prioriteiten zullen meerjarenprogramma's worden opgesteld.

Per cluster spelen eigen behoeften die onderzoeksvragen genereren die richting geven aan de governance per cluster. In de huidige deelprogramma's 2020 zijn deze niet altijd opgenomen. Om hiervoor toch enige ondersteuning te bieden in dit deelprogramma budget gereserveerd.

Prioriteit II Aandachtsgebieden omgevingsveiligheid

Vanuit het programma modernisering omgevingsveiligheid (MOV) dat bij het ministerie van IenW loopt, loopt een project gericht op het in beeld brengen van aandachtsgebieden rondom Seveso-inrichtingen. Doelstelling van dit project is dat de aandachtsgebieden van de Seveso-inrichtingen bij het in werking treden van de Omgevingswet in de omgevingsplannen opgenomen kunnen worden. Het project is onder te verdelen in een tweetal stappen:

- a. Meedenken OD's en VR's en implementatie door gemeenten en omgevingsdiensten.
- b. Ontwikkelen aandachtsgebieden door externe bureaus.

Toelichting

De prioriteit is in 2019 ontstaan bij onderdeel a. Omgevingsdiensten moeten namelijk in input leveren die de externe bureaus als invoer in het rekenpakket – Safeti-NL versie 8 - gebruiken bij het berekenen van de aandachtsgebieden.

Bij de Brzo-bedrijven blijkt dat het verzamelen van de informatie uit oude dossiers de meeste tijd kost. Soms is een de PSU-rekenfile alleen bij het bedrijf aanwezig, of is de QRA nog gebouwd in een ander systeem dan Safeti-NL of in een te oude versie van Safeti-NL. Dan moet er een nieuwe QRA gebouwd worden. De aandachtsgebieden worden gevisualiseerd op een geografische kaart, maar bij oude in het verleden binnen SafetiNL geen rekening gehouden met een coördinatenstelsel. Dit is nu noodzakelijk om de aandachtsgebieden op de juiste coördinaten te projecteren. Rondom een bedrijf kunnen verschillende aandachtsgebieden zijn die de verschillende scenario's veroorzaken waarbij bovenstaande handelingen per aandachtsgebied uitgevoerd moeten worden.

¹ Deelprogramma 6 was in het eerder vastgestelde voorstel deelprogramma 7a.

Los van bovenstaande punten, kost het controleren van de QRA op inhoudelijke geschiktheid voor het berekenen van de aandachtsgebieden meer tijd dan eerdere inschattingen. Aangezien het streven is om alle aandachtsgebieden per 1 januari 2021 beschikbaar te hebben ten behoeve van de ontwikkeling van omgevingsplannen door gemeenten.

Als laatste lopen de omgevingsdiensten de door de adviesbureaus berekende aandachtsgebieden nog een keer na.

Er bestaat ten tijde van het schrijven van dit programma een verdeeld beeld over de omvang van de restopgave. De onderstaande tekst is dan ook indicatief, om twee redenen

1. Er worden pilots uitgevoerd om te bepalen hoe groot de werklust van de omgevingsdiensten zal zijn.
2. Er is budget gereserveerd voor het bepalen van de aandachtsgebieden van de Bevi-bedrijven, nog niet helder is hoe groot het deel is voor de omgevingsdiensten.

Beide zaken beïnvloeden het beeld over de restopgave van de omgevingsdiensten en dus ook van benodigde budgetten.

Afhankelijk van de resultaten van de pilots kan óf een deel van de hieronder aangevaagde budgetten ingezet worden voor andere prioriteiten, óf vrijgehouden budget uit dit deelprogramma additioneel worden ingezet.

Brzo-bedrijven

Ten tijde van het schrijven van dit deelprogramma is de informatie van circa 40 procent van de Brzo-bedrijven verzameld. Hierdoor is een goed beeld gekregen van de benodigde inspanning. Door de betrokken omgevingsdiensten wordt de benodigde inspanning voor het verzamelen van de gegevens en het nalopen van de berekende aandachtsgebieden geraamd op 12-16 uur per Brzo-bedrijf. Deze tijd is nodig om de variabelen aan te leveren aan het door IenW ingehuurde adviesbureau, om met het rekenpakket Safeti-nl 8 de aandachtsgebieden te berekenen. Er resteert een *indicatief* tekort voor de inzet van de omgevingsdiensten voor de aandachtsgebieden Brzo-bedrijven van circa € 200.000 euro², gebaseerd op 12 uur per bedrijf.

Bevi-bedrijven

Voor de Bevi-bedrijven is ook voorgesteld om de berekening van de aandachtsgebieden te laten uitvoeren binnen een projectgroep. Deze projectgroep is in juni 2019 gestart. Het project beoogt vooralsnog om te starten met pilots en een gezamenlijke werkwijze te ontwikkelen. Na de pilots wordt duidelijker welke inzet er van de omgevingsdiensten wordt verwacht. Gezien het aantal bedrijven dat in deze categorie berekend moet worden – 550 bedrijven – is een hoger budget nodig. Er wordt voorgesteld om voor de benodigde middelen voor omgevingsdiensten voor 2020 een reservering van € 400.000 euro te maken. Hierbij is geen rekening gehouden met een eventuele reservering voor de omgevingsdiensten in deelprogramma 5 2020.

Prioriteit III Zaaksystemen omgevingsdiensten

Een belangrijke databron voor EV zijn de zaaksystemen van het bevoegd gezag en daarbinnen met name de VTH-applicaties. In deze zaaksystemen worden de gegevens rond de vergunning-afhandeling geadmistreerd en vindt (vooralsnog) de (bij voorkeur digitale) registratie van vergunningen plaats, inclusief de archiefsystemen met afgehandelde vergunningen. De zaaksystemen van omgevingsdiensten zijn nu nog niet geharmoniseerd. Echter, de wijze van deze digitale registratie is een belangrijk aandachtspunt, omdat uniformiteit hierin de datakwaliteit verhoogd en de automatische koppelingen met systemen als het nieuwe register mogelijk maakt. Het DSO vereist ook via de landelijk informatiestandaarden.

Uiterlijk 1 februari worden concrete voorstellen hiervoor ingediend om voor te leggen aan de directeuren van IPO, IenW en VNG, om te bepalen of sprake is van een gedeelde beeld dat er een prioriteit is voor de komende periode.

Prioriteit IV Energietransitie

Bij de EV-aspecten rondom de energietransitie zijn batterijenopslag, waterstoftankstations en opslag, waterstoffabrieken, LNG en dergelijke relevantie nieuwe energiebronnen waar aandacht voor nodig is. Ook op regionale niveau is energietransitie van belang omdat de consequenties voor omgevingsbeleid per regio verschillend zijn.

Uiterlijk 1 februari worden concrete voorstellen hiervoor ingediend om voor te leggen aan de directeuren van IPO, IenW en VNG, om te bepalen of sprake is van een gedeelde beeld dat er een prioriteit is voor de komende periode.

Prioriteit IV Zeer zorgwekkende stoffen

² Er vanuit gaande dat de additionele €150.000,- uit de IOV 2018 toegevoegd wordt aan het budget voor de 6 Brzo-omgevingsdiensten.

Recent is uit incidenten gebleken dat zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zich kunnen ophopen in het milieu wanneer er te weinig ook is voor de kwaliteit van afval(water) en reststromen. Hierdoor is veel aandacht voor Regelgeving rondom ZZS. Ook de overlap met CMR-stoffen als bepaald in de SZW wetgeving, wat staat voor carcinogene, mutagene en reprotoxische stoffen heeft nadere aandacht nodig. In 2019 zijn hiervoor diverse activiteiten in gang gezet, waar de resultaten eind van het jaar bekend van zijn.

Er is sprake van een koppeling tussen externe veiligheid en circulaire economie. Overeenstemming over het normenkader over ZZS is nog gaande. Dat vertraagt het proces om minder ZZS te gebruiken. Die stoffen zullen over het algemeen in de reststromen terecht komen, en daarmee de mogelijke circulaire inzet van reststoffen beperken. Ook voor dit onderwerp geldt dat uiterlijk 1 februari concrete voorstellen worden ingediend om voor te leggen aan de directeurs van IPO, IenW en VNG, en bepaald kan worden of sprake is van een gedeelde beeld dat er een prioriteit is voor de komende periode.

6.2 Financieel overzicht

Tabel 6.1: Budgetten deelprogramma ontwikkelbudget en nieuwe prioriteiten, inclusief btw

	Deelprogramma 6 Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten	
I	Vormgeving governance vervolgprogramma omgevingsveiligheid	€ 100.000
lia	Aandachtsgebieden Brzo-bedrijven	€ 200.000
lib	Aandachtsgebieden Bevi-bedrijven	€ 400.000
III	Zaaksystemen omgevingdiensten	€ reserve
IV	Zeer zorgwekkende stoffen en circulaire economie	€ reserve
V	Veilige energietransitie	€ reserve
Totaal toegewezen budget		€ 700.000
<i>Reservebudget voor later ingediende prioriteiten</i>		€ 800.000
Totaal Deelprogramma 6 Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten		€ 1.500.000

7 Toedeling middelen aan partijen

Overboeking Provinciefonds en afdracht btw

Het programma Impuls Omgevingsveiligheid is inclusief btw-afdracht. In opdracht van de Provincie Zuid-Holland is in 2015 door PWC een inschatting⁴ gemaakt van de btw die gemoeid is met de uitvoering van het programma Impuls Omgevingsveiligheid. Het door PWC berekende btw-percentage van 3,29% is ook voor 2020 toepasbaar.

Het ministerie IenW verzorgt de opdracht voor de Rijksactiviteiten en draagt zorg voor de afdracht aan het btw-compensatiefonds. In 2020 wordt € 387.000,- aan het btw-compensatiefonds afgedragen.

Tabel 7.1: uitsplitsing budgetten over Rijk, decentrale overheden en btw-compensatiefonds

Toedeling middelen 2020	Rijk		Decentraal		Totaal
	IenW	Financien	Provinciefonds		
IenW	€ 4.250.000				€ 4.250.000
Decentralisatie uitkering IOV naar provinciefonds			Noord-Holland	€ 429.000	
			Zuid-Holland	€ 8.496.000	
			Zeeland	€ 172.000	
			Friesland	€ 147.000	
			Groningen	€ 171.000	
			Drenthe	€ 95.000	
			Overijssel	€ 239.000	
			Flevoland	€ 64.000	
			Gelderland	€ 441.000	
			Noord-Brabant	€ 643.000	
			Utrecht	€ 183.000	
			Limburg	€ 283.000	
		Totaal		€ 11.363.000	
BTW-compensatiefonds		€ 387.000			€ 387.000
Totaal	€ 4.250.000	€ 387.000		€ 11.363.000	€ 16.000.000

Secretariaat

Het secretariaat zal in huidige vorm worden gecontinueerd. In het lopende programma IOV 2015 – 2018 zorgt het secretariaat, dat bij de provincie Zuid-Holland zetelt, voor de monitoring en rapportages naar het BOB. De provincie Zuid-Holland ontvangt eveneens de middelen voor de overige deelprogramma's, conform de eerdere jaren, en sluisde de middelen door naar de uitvoerende organisaties. Zij draagt eveneens zorg voor communicatie en is achtervang van projectleiders bij langdurige afwezigheid. In de afgelopen jaren is hier circa 1.3% aan besteed.

Vanuit het budget van Lokaal EV beleid 2020 wordt in 2020 €300.000 beschikbaar gehouden voor formatie bij VNG en IPO, voor de structurele ondersteuning van het programma. In 2020 is er voor € 150.000 voor het secretariaat bij de Provincie Zuid-Holland beschikbaar. Hiervoor wordt het budget gebruikt dat beschikbaar is voor IPO. De VNG zet dit budget al in 2020 in voor het verkrijgen van formatie, IPO doet dit vanaf 2021.

IOV in context decentralisatieuitkeringen

De in het kader van het Programma Impuls Omgevingsveiligheid wederzijds gemaakte afspraken tussen rijkspartijen en uitvoerende overheden over ambitie, doelen, beoogde resultaten en inzet en aanpak zijn op initiatief van de overheden en in gezamenlijk overleg tussen Rijk en andere overheden tot stand gekomen. Ze worden beschreven in het jaarplan 2020 en besproken in het Bestuurlijk Omgevingsberaad van eind 2019.

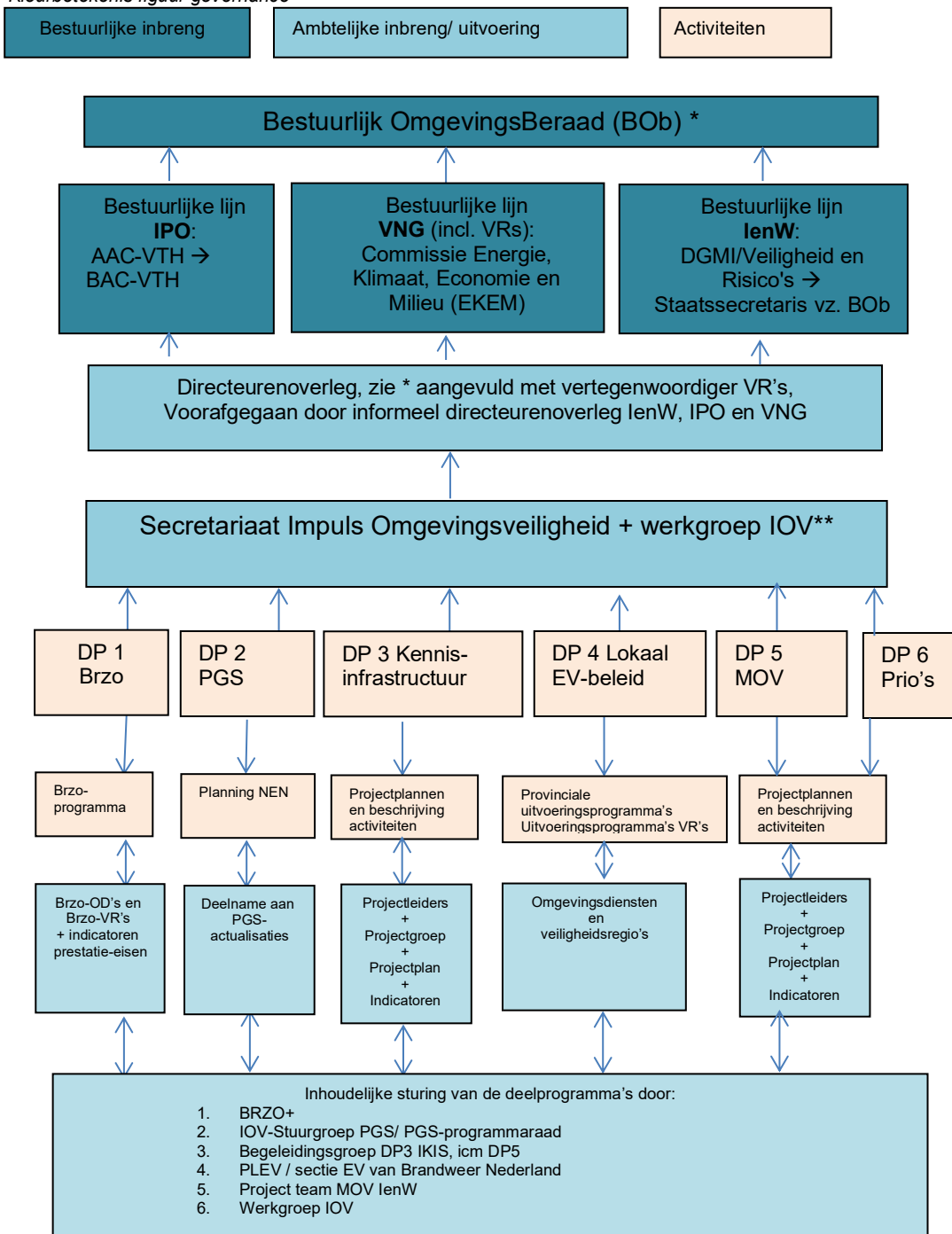
De afspraken hebben niet als doel eenzijdig vanuit het Rijk voorwaarden te stellen en (financiële) consequenties te verbinden aan de uitkomsten. De Financiële-verhoudingswet schrijft voor dat bij het beschikbaar stellen via de decentralisatie uitkering er sprake is van beleids- en bestedingsvrijheid. De decentralisatie-uitkering IOV wordt beschikbaar gesteld aan de provincies genoemd in de septembercirculaire waarbij de provincies de inzet bepalen van de verkregen middelen.

⁴ Rapport 30118422/DB/JR/39458592v9-u

Bijlage 1 Governance programma IOV 2020

De governance van het programma Impuls omgevingsveiligheid is weergegeven in de onderstaande figuur. De toelichting van * en ** staan onder de figuur opgenomen.

Kleurbetekenis figuur governance

* Het Bestuurlijk OmgevingsBeraad wordt gevormd door een vertegenwoordiging van de departementen lenW, SZW, BZK, J&V, het Openbaar Ministerie, bestuurlijke vertegenwoordiging van de Unie van Waterschappen, bestuurlijke vertegenwoordiging van gemeenten, provincies, en vertegenwoordiging van IPO en VNG.

** De provincie Zuid-Holland heeft in 2015 de secretariaatsrol voor de decentrale overheden op zich genomen voor alle deelprogramma's. De werkgroep Impuls Omgevingsveiligheid stelt het programma en de monitor ervan op ambtelijk niveau vast en bereidt de bestuurlijke besluitvorming voor. De werkgroep bestaat uit medewerkers van het ministerie lenW (voorzitter), twee leden van de Programmaleiders externe veiligheid (Voorzitter en coördinator IOV), twee leden van Brandweer Nederland en een aanwezige vanuit de koepels IPO, VNG en Brzo.

Bijlage 2 Activiteiten bureau BRZO+ en de coördinatiepunten

Hieronder zijn de activiteiten beschreven van bureau BRZO+ en van de coördinatiepunten van de zes Brzo-OD's en LECBRZO.

Activiteiten bureau BRZO+

- Aanscherpen van de bestaande uitvoeringskaders.
- Monitoring van de inspectieresultaten.
- Communicatie en kennisdeling in de vorm van bijvoorbeeld kennisdagen, nieuwsbrieven en beheer websites. Hier worden bijvoorbeeld ook centraal alle openbare inspectiesamenvattingen gepubliceerd.
- Opleidingen in de vorm van de BRZO+ academie waarbij inspecteurs geschoold worden op inhoud, uitvoeringskaders en inspectiemethodieken.
- Ontwikkeling van een nieuw landelijk digitaal informatiesysteem (opvolger van GIR) waarin de voorbereiding, uitvoering en de resultaten van het Brzo-inspecties centraal worden vastgelegd.
- Secretariaat, deelname en voorzitterschap van verschillende BRZO+ overleggen.
- Secretaris van grote ontwikkelprojecten met accent op tactisch/strategische impact en samenhang met overige ontwikkelprojecten.

Activiteiten landelijk coördinatiepunt zes Brzo-OD's

- Voeren van de overall projectleiding van de uitvoering van het programma omgevingsveiligheid Brzo. Dit houdt in het opstellen van het jaarplan, leveren van de informatie over de uitvoering voor de landelijke monitoring, opstellen (voortgangs)rapportages, deelname aan de werkgroep omgevingsveiligheid en budgetbeheer voor het deelprogramma Brzo.
- Secretariaat, deelname en voorzitterschap van verschillende overleggen tussen de zes Brzo-OD's en met de ambtelijke en bestuurlijke opdrachtgevers (provincies).
- Organiseren van opleidingen en het bewaken van de vereiste deskundigheid.
- Vertegenwoordiging in het landelijke netwerk, waaronder deelname aan het BRZO+ kernteam en aan diverse werkgroepen onder BRZO+.
- Het onderhouden van contacten met OM/politie, SMK, IPO, VNG, de departementen en het uitvoeren van de werkzaamheden die daaruit voortvloeien.
- Afstemmen van strategie en coördinatie van landelijke communicatieactiviteiten.
- Beheren en verder ontwikkelen van gedeelde informatie- en werkomgeving (BRZOweb)
- Zorgen voor de afstemming met het coördinatiepunt van de Brzo-VR's. Hierbij gaat het primair om afstemming van thema's en onderwerpen op programmaniveau.
- Afstemming met het bureau BRZO+.

Activiteiten coördinatiepunt LECBRZO

- Het verstrekken van informatie en advies aan VR's.
- Het vertegenwoordigen van de veiligheidsregio's in diverse multidisciplinaire overleggrems en werkgroepen.
- Het ontwikkelen, voor en met de desbetreffende VR's, van instrumentaria ter bevordering van VTH-taken.
- Het organiseren en faciliteren van het IOV-programma voor en in samenwerking met de zes BRZO-VR's.
- Het afstemmen van bovengenoemde onderwerpen met de zes directeurs van de BRZO-VR's.
- Onderhouden van contacten met VNG, Provincies, RIVM, ministeries van IenW en SZW en brancheorganisaties als VNO NCW en NEN.
- Aanvragen van omgevingsveiligheid-budget namens zes landsdelen.
- Het ondersteunen van het ministerie van Justitie & Veiligheid bij het verzamelen van informatie over de afzonderlijke VR's en het verstrekken van inzicht in het landelijk beeld van de rampenbestrijding en bedrijfsbrandweren, waaronder de Staat van de Veiligheid en de Staat van de Rampenbestrijding.

Bijlage 3 Planning per PGS

In onderstaande tabel wordt per PGS aangegeven wat de planning is volgens het werkprogramma 2020 (op basis van de stand van zaken op 30 juli 2019).

PGS	Titel	Aanwijzing in Bal	Aanwijzing in Regeling / BKL	Nieuwe versie uiterlijk apr 2020 gereed	Opmerkingen
6	Aanwijzingen voor implementatie van BRZO 1999	Nee	Nee	Nee	Zal worden aangepast in 2020
7	Opslag van vaste minerale anorganische meststoffen	Ja	Ja	Ja	Afronding 2019
8	Organische peroxiden: opslag	Ja	Ja	Ja	
9	Cryogene gassen: opslag van 0,15 m ³ - 100 m ³	Ja	Ja	Ja	
10	Vloeibaar zwaveldioxide: opslag en gebruik	Nee	Nee	Nee	
11	Ingetrokken	Nee	Nee	Nee	
12	Ammoniak: opslag en verlading	Nee	Ja	Ja ²⁾	Wordt wellicht doorontwikkeld in Nieuwe Stijl
13	Ammoniak als koudemiddel in koelinstallaties en warmtepompen	Ja	Ja	Ja	Afronding 2019
14	Handboek brandbestrijdingssystemen	Nee	Nee	Nee	
15	Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen	Ja	Ja	Ja	
16	LPG: afleverinstallaties	Ja	Ja	Ja	
17	LPG tankwagens	Nee	Nee	Nee	
18	LPG: depots	Nee	Ja ¹⁾	Nee	
19	Propana en butaan: opslag	ja	Ja	Ja	
20	Ingetrokken	Nee	Nee	Nee	
21	Ingetrokken	Nee	Nee	Nee	
22	Toepassing van propana	Nee	Ja ¹⁾	Nee	
23	LPG: vulstations voor flessen en ballonvaarttanks	Ja	Ja	Ja	Wordt samengevoegd met PGS 16
24	Ingetrokken	Nee	Nee	Nee	
25	Aardgas: afleverinstallaties voor motorvoertuigen	Ja	Ja	Ja	Afronding 2019
26	Gecomprimeerd aardgas: veilig stallen en repareren van voertuigen	Ja	Ja	Ja	Afronding 2019
27	Ingetrokken	Nee	Nee	Nee	
28	Vloeibare brandstoffen: ondergrondse tankinstallaties en afleverinstallaties	Ja	Ja	Ja	Afronding 2019
29	Bovengrondse opslag van brandbare vloeistoffen in verticale cilindrische tanks	Nee	Ja	Ja	

Programma Impuls Omgevingsveiligheid 2020

30	Vloeibare brandstoffen: bovengrondse tankinstallaties en afleverinstallaties	Ja	Ja	Ja	Afronding 2019
31	Opslag chemicaliën in tanks	Ja	Ja	Ja ²⁾	Wordt doorontwikkeld in Nieuwe Stijl
32	Explosieven voor civiel gebruik: opslag	Nee	Ja ¹⁾	Nee	
33-1	Aardgas-afleverinstallaties van vloeibaar aardgas (LNG) voor motorvoertuigen	Ja	Ja	Ja	Afronding 2019
33-2	Aardgas-afleverinstallaties van vloeibaar aardgas (LNG) voor vaartuigen	Ja	Ja	Ja	
34	Drukapparatuur <0,5 bar	Nee	Nee	Nee	
35	Waterstoftankstations	Ja	Ja	Ja	
36	Biovergistinginstallaties	Nee	Nee	Nee	Start is uitgesteld tot 2020
37	Lithium-ion accu's: opslag en buurtbatterijen	Nee	Nee	Nee	Ontwikkeling loopt. Planning: Gereed eind 2020.

1) Enkel aangewezen in BBT-lijst van het BKL.

2) Deze PGS wordt als een interim-versie geschikt gemaakt voor de nieuwe Omgevingswet. Nieuwe Stijl PGS wordt (mogelijk) verder doorontwikkeld.